

1. Ekonomia w skrócie

ĆWICZENIE 1

W wykreślance znajdują się 23 pojęcia z pierwszego rozdziału podręcznika (w tym 7 pojęć składających się z dwóch wyrazów). Wyrazy te są umieszczone pionowo i poziomo. Odszukaj jak najwięcej ukrytych pojęć i zakreśl je, a następnie wpisz w pustych wierszach pod wykreślanką.

B	K	I	N	B	M	L	P	O	Z	I	O	M	Ż	Y	C	I	A	Ż	G
I	K	L	K	A	A	E	O	Ż	Y	W	I	E	N	I	E	R	E	I	O
A	E	O	O	Ę	I	O	L	O	E	P	O	Ż	Ż	N	Ż	P	O	N	S
S	P	Ż	S	S	I	M	I	K	R	O	E	K	O	N	O	M	I	A	P
K	I	R	Z	N	Y	H	T	Y	T	N	S	E	N	A	N	F	P	I	O
A	A	E	T	M	N	R	Y	S	I	E	O	M	R	E	N	O	P	O	D
E	R	C	A	O	M	A	K	R	O	E	K	O	N	O	M	I	A	K	A
B	Y	E	L	N	M	O	A	K	O	O	N	N	I	E	D	O	B	Ó	R
E	C	S	T	O	P	A	P	R	O	C	E	N	T	O	W	A	S	T	K
Z	E	J	E	P	O	L	I	T	Y	K	A	F	I	S	K	A	L	N	A
R	N	A	R	O	J	M	E	K	N	T	D	A	N	O	P	Ż	A	A	G
O	A	P	N	L	O	I	N	F	L	A	C	J	A	R	P	L	P	I	P
B	D	C	A	D	E	F	I	C	Y	T	B	U	D	Ż	E	T	O	W	Y
O	W	K	T	B	R	I	Ę	N	J	O	E	O	Y	B	S	P	P	O	M
C	Y	K	Y	F	O	R	Ż	B	O	D	Ż	C	E	O	T	O	Y	Ż	I
I	Ż	N	W	E	T	O	N	A	N	D	O	K	B	A	Y	D	T	C	Z
E	K	O	N	O	M	I	A	B	E	H	A	W	I	O	R	A	L	N	A
O	A	R	Y	N	E	K	O	S	Z	T	M	K	K	F	B	Ż	D	B	B
W	K	O	S	W	A	Ż	I	R	B	I	O	N	A	S	E	P	O	A	A
A	E	O	T	W	P	A	M	E	T	N	L	T	O	O	A	A	S	O	J

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 2

Poniżej znajdują się definicje pojęć, które pojawiły się w pierwszym rozdziale podręcznika. Rozpoznaj, jakie to pojęcia, a następnie wpisz je poniżej w pozostawionych pustych miejscach.

1. .... – nauka o całej gospodarce.
2. .... – wszystko to, co musimy poświęcić, aby osiągnąć cel.
3. .... – to, w jaki sposób rozdzielamy zasoby na różne cele.
4. .... – zapotrzebowanie zgłaszane przez nabywców.
5. .... – ilość dóbr oferowana przez sprzedawców.
6. .... – nauka łącząca ekonomię i psychologię, zajmująca się badaniem tego, w jaki sposób ludzie podejmują decyzje gospodarcze.
7. .... – sytuacja, w której dana gospodarka produkuje więcej niż w poprzednim roku.

ĆWICZENIE 3

Dopasuj pojęcia do odpowiadających im charakterystyk i wpisz pary (cyfra + litera) do wiersza pod tabelą.

Pojęcie	Charakterystyka
1. Hiperinflacja	A. Sytuacja, w której wprowadza się rozwiązanie gospodarcze mające przynieść poprawę, ale faktyczne skutki tego rozwiązania są negatywne.
2. Niezamierzone konsekwencje	B. Sytuacja, w której producenci w celu osiągnięcia wyższych zysków umawiają się, że nie będą ze sobą konkurować, a następnie podnoszą ceny.
3. Problem gapowicza	C. Sytuacja, w której ogólny poziom cen w kraju wzrasta bardzo szybko.
4. Zmowa cenowa	D. Sytuacja, w której pewna osoba korzysta z dóbr lub usług, nie płacąc za nie (nie biorąc udziału w kosztach ich wytworzenia).

ĆWICZENIE 4

Jakie są, Twoim zdaniem, korzyści z uczenia się ekonomii? Podaj przynajmniej trzy i wpisz je poniżej wraz z uzasadnieniem.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 5

Uzupełnij luki w zdaniach.

1. .... dzielą się na formalne i nieformalne i w ekonomii oznaczają zasady, jakimi rządzi się dana gospodarka („reguły gry”).
2. Badania ekonomistów behawioralnych pokazały, że postrzeganie człowieka w ekonomii jako ..... (tak po łacinie określa się człowieka ekonomicznego) daje niepełny obraz m.in. dlatego, że ludzie bywają nieracjonalni i zależy im nie tylko na korzyści własnej, ale i na sprawiedliwości.
3. Kiedy panuje ..... gospodarcze, to najczęściej wynagrodzenia rosną, a bezrobocie spada, natomiast podczas ..... wynagrodzenia spadają, a bezrobocie rośnie.
4. Instytucję, która prowadzi politykę pieniężną państwa (tzn. reguluje ilość pieniądza w gospodarce i dba o stabilność cen), nazywamy bankiem .....

ĆWICZENIE 6

Rozstrzygnij, które zagadnienia wymienione w tabeli wyjaśnia mikroekonomia, a które makroekonomia, a następnie wstaw znak X w odpowiedniej kolumnie.

Zagadnienie	Mikroekonomia	Makroekonomia
1. Czechy mają najniższy poziom bezrobocia w Unii Europejskiej.		
2. W Wenezueli panuje hiperinflacja.		
3. Wzrosły ceny masła.		
4. Większość obecnych miejsc pracy będzie w przyszłości zautomatyzowana.		
5. Poziom prywatnych oszczędności ludzi jest niski. Jaka jest przyczyna tego, że ludzie niewiele oszczędzają?		
6. Jakie były efekty kontroli czynszów w Sztokholmie w latach 80. XX w.?		
7. Korea Północna należy do krajów o niskich dochodach, a Korea Południowa do krajów o wysokich dochodach.		

ĆWICZENIE 7

Oceń prawdziwość poniższych zdań i wstaw znak X we właściwej kolumnie tabeli.

Zdanie	Prawda	Fałsz
1. Główne pojęcia, którymi posługują się makroekonomiści, to: wzrost gospodarczy, bezrobocie, inflacja, inwestycje, stopa procentowa, deficyt budżetowy, dług publiczny, popyt i podaż.		
2. Główne pojęcia, którymi posługują się mikroekonomiści, to: ceny, bodźce, rynek, popyt, podaż, niedobór, nadwyżka, koszt.		
3. Ekonomiści, posługując się terminem <i>homo economicus</i> , mają na myśli osobę nieracjonalną, która podejmuje chaotyczne, nieoptymalne dla siebie decyzje.		
4. Kraje, w których roczny dochód przypadający na jednego mieszkańca jest wysoki, mają – generalnie – wyższą oczekiwaną długość życia w porównaniu z krajami, w których dochody są niskie.		

ĆWICZENIE 8

Wyszukaj w jednym z internetowych portali gospodarczych¹ aktualne artykuły poświęcone tematyce gospodarczej i wybierz z nich trzy, a następnie uzupełnij tabelę.

Lp.	Tytuł artykułu	Źródło artykułu (adres strony internetowej)	Jakim zagadnieniom poświęcony jest artykuł (mikro- czy makroekonomicznym)
1			
2			
3			

ĆWICZENIE 9

Oceń prawdziwość poniższych zdań i wstaw znak X we właściwej kolumnie tabeli.

Zdanie	Prawda	Falsz
1. Ekonomia dzieli się na miniekonomię i maksiekonomię.		
2. Ekonomia dzieli się na mikroekonomię i makroekonomię.		
3. Ceny na rynku zależą wyłącznie od decyzji konsumentów.		
4. Ceny na rynku zależą od popytu i podaży.		
5. Efekty zewnętrzne, problem gapowicza i praktyki monopolistyczne to przykłady zawodności rynku.		
6. Nie ma zależności między wzrostem gospodarczym a poziomem życia.		
7. Gospodarki podlegają wahaniom koniunkturalnym.		
8. Inflacja sprawia, że jesteśmy zamożniejsi i podnosi się poziom życia.		

¹ Adresy portali znajdziesz w suplemencie do podręcznika *Ekonomia w zarysie* zamieszczonym pod adresem: bit.ly/ewzsuplement (pełny adres: www.sklep.ekonomik.biz.pl/images/pliki/ewzsuplement.pdf).

ĆWICZENIE 10

Zapoznaj się z zamieszczonym poniżej tekstem. Jego autor popełnił pewien błąd. Spróbuj określić, na czym może polegać ten błąd. Odpowiedź wpisz w pozostawionych pustych wierszach.

Stephen Curry pobił rekord Michaela Jordana dotyczący najwyższego wynagrodzenia dla koszykarza za pojedynczy sezon gry w NBA. W sezonie 1997–1998 Michael Jordan otrzymał za grę w Chicago Bulls 33,14 mln dolarów. Tymczasem w sezonie 2017–2018 Stephen Curry za grę w Golden State Warriors otrzymał aż 34,68 mln dolarów, przebijając tym samym wynagrodzenie Jordana.

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 11

Uzupełnij luki w tekście.

Zazwyczaj najlepszą formą alokacji rzadkich zasobów są ....., czyli miliony indywidualnych decyzji konsumentów i producentów. Jednak od tej ogólnej zasady istnieją wyjątki, które nazywamy

..... . Są to sytuacje, w których interwencja państwa może

poprawić gospodarowanie ograniczonymi zasobami. Przykładem mogą być choćby ..... zewnętrzne. Jednak nie każda interwencja państwa będzie skuteczna. Czasami może pogorszyć

ona sytuację i wtedy mówimy o .....

ĆWICZENIE 12

Na forum internetowym zamieszczono opinię:

„Państwo powinno budować mieszkania i rozdawać je obywatelom, dzięki temu nie musielibyśmy płacić ani za wynajem mieszkań, ani spłacać rat kredytu zaciągniętego na zakup mieszkań. Zaoszczędzone w ten sposób pieniądze obywatele przeznaczyliby na wydatki konsumpcyjne, a więc napędziłyby to gospodarkę (firmy zarobiłyby więcej i mogłyby podnieść wynagrodzenia)”.

Czy autor opinii ma, Twoim zdaniem, rację? W pozostawionych pustych wierszach wpisz swoją odpowiedź na tę opinię.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 13

Wyszukaj informacje na temat aktualnej sytuacji gospodarczej w Polsce. W punkcie 1 ćwiczenia wpisz źródła informacji, z których korzystałeś (np. tytuł i miejsce publikacji artykułu, adres strony internetowej), następnie uzupełnij tabelę z punktu 2, streszczając znalezione informacje, oraz udziel odpowiedzi na pytanie z punktu 3. Spróbuj odszukać informacje pochodzące z różnych mediów, aby uniknąć ryzyka, że wybrane źródła będą przedstawiały problem jednostronnie.

1. Źródła informacji: .....

.....

.....

2. Streszczenie informacji:

Informacje dotyczące aktualnej sytuacji gospodarczej w Polsce	Czy jest to informacja pozytywna czy negatywna

3. Czy aktualna sytuacja gospodarcza w Polsce jest dobra czy zła? Uzasadnij swoją opinię, odwołując się do zebranych informacji.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

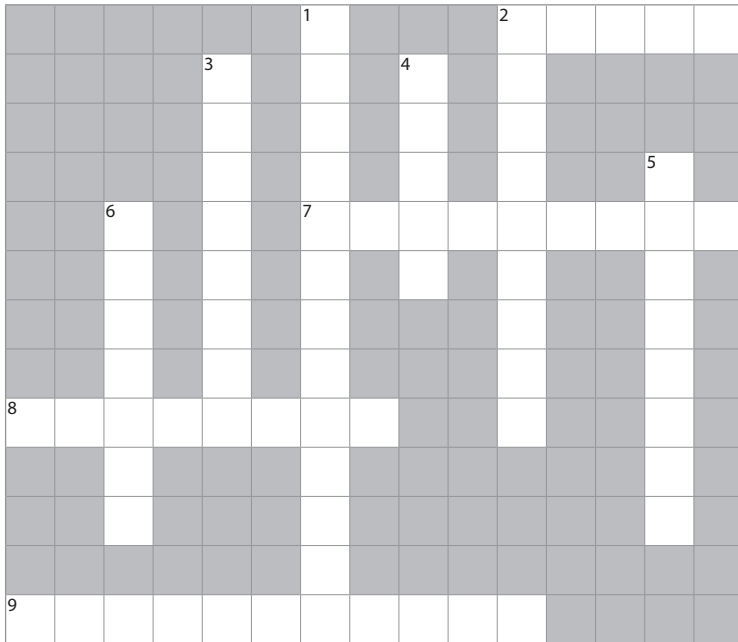
.....

.....

.....

ĆWICZENIE 14

Rozwiąż krzyżówkę.

POZIOMO

2. Ilość dóbr oferowana przez sprzedawców.
7. Etap cyklu koniunkturalnego, w którym wynagrodzenia rosną, bezrobocie spada, a przedsiębiorstwa mają wysokie zyski.
8. Polityka ..... – polega na zmianach podatków i wydatków państwa.
9. Wzrost ..... – sytuacja, w której dana gospodarka produkuje więcej niż w poprzednim roku.

PIONOWO

1. Nauka o tym, jak konsumenci i producenci podejmują decyzje rynkowe.
2. Polityka ..... – polega na wpływaniu na ilość pieniądza w gospodarce.
3. Wzrost ogólnego poziomu cen.
4. Zapotrzebowanie zgłaszane przez nabywców.
5. Kraj afrykański, który w 2008 r. doświadczył bardzo wysokiej inflacji.
6. Etap cyklu koniunkturalnego, w którym rośnie bezrobocie, przedsiębiorstwa produkują mniej i mają problemy ze sprzedażą swoich produktów.